

Ed.

290. Frumvarp til laga

[143. mál]

um meinatækna.

(Lagt fyrir Alþingi á 102. löggjafarþingi 1979—80.)

1. gr.

Rétt til þess að starfa sem meinatæknir hér á landi og kalla sig meinatækni hefur sá einn, sem til þess hefur fengið leyfi heilbrigðisráðherra.

2. gr.

Leyfi samkvæmt 1. gr. má aðeins veita þeim, sem lokið hafa prófi frá meinatæknadeild Tækniskóla Íslands.

Einnig má veita þeim leyfi, sem lokið hafa hliðstæðu námi erlendis, sé námið viðurkennt sem slíkt af heilbrigðisyfirvöldum þess lands þar sem námið er stundað. Áður en leyfið er veitt skv. þessari málsgrein skal leita umsagnar Meinatæknafélags Íslands og meinatæknadeildar Tækniskóla Íslands.

3. gr.

Takmarkað og/eða tímabundið starfsleyfi má einnig veita þeim, sem eru í starfi, þegar lög þessi öðlast gildi en uppfylla ekki skilyrði 2. gr. Slíkt leyfi má því aðeins veita, að fyrir liggja umsögn Meinatæknafélags Íslands. Slíku leyfi fylgir ekki réttur til þess að kallast meinatæknir.

4. gr.

Óheimilt er að ráða til meinatæknastarfa aðra en þá sem hafa starfsleyfi skv. lögum þessum.

5. gr.

Meinataekni ber að þekkja skyldur sínar, viðhalda þekkingu sinni og tileinka sér nýjungar, er varða starfið.

6. gr.

Meinataeknar skulu aðeins starfa undir handleiðslu og á ábyrgð sérfræðings á viðkomandi sviði.

7. gr.

Meinataekni er skylt að gæta þagmælsku um atriði, sem hann fær vitneskju um í starfi sínu og leynt skulu fara skv. lögum eða eðli máls. Þagnarskylda helst þótt viðkomandi hafi látið af störfum.

8. gr.

Um meinataekna gilda, að öðru leyti og eftir því sem við getur átt, reglur lækna-laga nr. 80 23. júní 1968 með áorðnum breytingum. Reglur læknalaga gilda m. a. um sviptingu og endurfengi starfsréttinda, og um refsingu vegna brota meinataekna.

9. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

10. gr.

Ráðherra getur í reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta er flutt að ósk Meinataeknafélags Íslands og er að miklu leyti byggt á tillögum félagsins.

Frumvarpið er efnislega svipað þeim lögum, sem sett hafa verið á undanfórnum árum um ýmsar heilbrigðisstéttir. Má hér sem dæmi nefna lög nr. 41/1975 um félagsráðgjöf og lög nr. 18/1978 um þroskaþjálfu.

Árið 1971 voru sett sérstök lög um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir, þ. e. a. s. lög nr. 64/1971. Aðdragandi þeirrar lagasetningar var m. a. sá, að Meinataeknafélag Íslands óskaði eftir löggildingu á starfi og starfsréttindum. Í framhaldi af ósk Meina-tæknafélags Íslands skipaði heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið nefnd til þess að semja frumvarp til laga um tæknimenntað aðstoðarfólk við lækningar, þ. e. a. s. lög um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir.

Á undanfórnum árum hefur farið mjög í vöxt að ýmsir starfshópar svokallaðra heilbrigðisstétta hafa sótt um sérstaka löggildingu og hefur þá jafnan verið gripið til þess ráðs að setja sérlög um viðkomandi hóp enda ljóst að starfssvið þeirra getur verið mjög mismunandi. Á það jafnt við um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir og aðrar heilbrigðisstéttir. Í framhaldi af setningu laga um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir 1971 var árið 1973 sett reglugerð um meinataekna, sbr. reglugerð nr. 180/1973, sem síðar var breytt með útkomu nýrrar reglugerðar nr. 186/1976. Þrátt fyrir setningu þessara reglugerða er starfsheitið meinataeknir ekki lögverndað þar sem lögin um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir geta aðeins um svokallaða heilbrigðistækna. Þótt starfsréttindi meinataekna séu vernduð í reglugerð, sem byggir á lögum um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir, er starfsheitið ekki lögverndað sem slíkt.

Með hliðsjón af ofanrituðu svo og eindreginni ósk Meinataeknafélags Íslands er frumvarp þetta fram komið.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Þessi grein er í samræmi við upphafsgreinar í öðrum lögum, sem sett hafa verið á undanförnum árum um margar heilbrigðisstéttir.

Um 2. gr.

Tækniskóli Íslands, þ. e. a. s. meinatæknadeild, er eini skólinn hér á landi sem veitir menntun á þessu sviði og verður því að teljast eðlilegt að aðeins þeir, sem lokið hafa námi frá þeim skóla, fái sjálfkrafa starfsleyfi. Í nágrannalöndunum eru víða starfræktir skólar með svipuðu sniði og meinatæknadeild Tækniskóla Íslands og verða margir þeirra að teljast jafngildir. Meta verður slíkt í hverju einstöku tilviki og er þess vegna sett það skilyrði að leitað verði umsagnar Meinatæknafélags Íslands og meinatæknadeildar Tækniskóla Íslands í þeim tilvikum.

Um 3. gr.

Hér er kveðið á um réttindi þeirra, sem við gildistöku laganna eru í starfi, sem að einhverju leyti teldist eðlilegast að meinatæknar gegndu, þ. e. a. s. hafi þeir ekki fengið leyfi í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 180/1973 um meinatækna með síðari breytingum. Er gert ráð fyrir því að ráðherra verði heimilað, að fenginni umsögn Meinatæknafélags Íslands, að veita slíku fólki takmarkað eða tímabundið starfsleyfi án þess að því fylgi réttur til að kallast meinatæknar.

Takmörkun slíks leyfis gæti m. a. lýst sér í því, að viðkomandi fengi leyfi til þess að gegna ákveðnu tilteknu starfi við ákveðna stofnun, t. d. sjúkrahús, en öðru starfi ekki. Tímabundið leyfi gæti t. d. kveðið á um, að viðkomandi hefði leyfi til að gegna ákveðnu tilteknu starfi, uns meinatæknir fengist til þess að taka við því starfi. Sönnur á slíkt væri hægt að færa með auglýsingu, þ. e. a. s. að ekki fengist fullgildur meinatæknir til starfsins.

Um 4. gr.

Meinatæknar eru eina starfsstéttin hér á landi, sem sérstaklega er menntuð til slíkra starfa. Er því eðlilegt, að öðrum en meinatæknum verði ekki heimilað að vinna slík störf.

Um 5.—11. gr.

Þessar greinar eru samhljóða greinum í öðrum lögum, sem sett hafa verið um hinar ýmsu heilbrigðisstéttir á undanförnum árum, og þarfnast ekki frekari skýringa.